

STOP nedslidning

Hårdt fysisk arbejde sætter sit præg på kroppen. Fysisk nedslidning er en afgørende årsag til, at ansatte forlader arbejdsmarkedet i før tid.

3F mener, at der er brug for en massiv indsats, hvis det skal lykkes at gøre op med den udbredte nedslidning og skabe flere gode år på arbejdsmarkedet. Vi har ikke en færdig opskrift på at stoppe den arbejdsrelaterede fysiske nedslidning, som mange ufaglærte og faglærte lønmodtagere rammes af. Men vi foreslår, at en styrket national indsats mod fysisk nedslidning med fordel kan tilrettelægges på baggrund af dialog med arbejdsmiljøforskere og -rådgivere, arbejdsmarkedets parter og Arbejdstilsynet.

Strategi for en styrket indsats om at forebygge fysisk nedslidning i arbejdet

Der er behov for at fastlægge og udmønte en national strategi om for alvor at begrænse muskel- og skeletbesvær og fysisk nedslidning. Arbejdspladserne sættes i centrum for strategien. Strategien bør indeholde følgende vigtige punkter:

1. I forlængelse af ekspertudvalgets anbefaling om at fastsætte prioriterede nationale og brancherettede mål for arbejdsmiljøindsatsen, bør det fremgå af strategien, at der skal fastsættes et ambitiøst mål om at fjerne og reducere de risikofaktorer i arbejdet, der kan føre til muskel- og skeletbesvær og nedslidning. Det kan fx være tunge løft, akavede arbejdsstillinger eller andre belastende arbejdsituationer.
2. APV'en skal styrkes og blive det centrale instrument for vurdering af risici i arbejdet. Der skal mere fokus på korrekt oplæring og instruktion af de ansatte. Det er helt centralt at involvere de ansatte i at finde og iværksætte løsninger, der bedst begrænser risikofaktorerne for arbejdsrelateret nedslidning.
3. Der er behov for at udbrede brugen af aflastende teknologi og tekniske hjælpemidler, herunder at sikre at de bedste løsninger bruges mest muligt i både mindre og større virksomheder.
4. Strategien bør også motivere til at organisere arbejdet, så det bliver mindre nedslidende og så bl.a. varigheden af belastende arbejde begrænses. Der bør gives påbud fra Arbejdstilsynet, hvis mulighederne for at organisere arbejdet forsvarligt ikke er udnyttet.
5. Hvis der i en branche mangler klarhed om, hvilke løsninger der er egnede til at forebygge arbejdsrelateret muskel- og skeletbesvær og nedslidning, indkalder Arbejdstilsynet branchens parter til dialog mhp. at indgå aftale om at finde og implementere gode løsninger.
6. Der skal være mulighed for at søge støtte til at udvikle nye løsninger, herunder tekniske løsninger på at forebygge muskel- og skeletbesvær.
7. Der skal iværksættes initiativer for at styrke integrerede indsatser, der både rummer forebyggelse af risikofaktorer og træning i arbejdstiden.

8. Strategien bør fremme mindre virksomheders brug af ekstern arbejdsmiljørådgivning. Rådgivningen både bidrage med konkrete løsninger på problemer med risiko for nedslidning og medvirke til at udvikle arbejdspladsernes evne til selv at forebygge nedslidning.
9. Med strategien bør der igangsættes målrettede indsatser, der giver arbejdspladserne konkret brugbar information og vejledning om arbejdsmiljø. Fx kan Byggeriets Arbejdsmiljøbus udbredes til andre brancher.
10. Strategien bør omfatte en udredning af behovet for at styrke regelgrundlaget om forebyggelse af muskel- og skeletbesvær. Det afdækkes også, hvordan Arbejdstilsynet kan føre styrket tilsyn med, om de korrekte forebyggende løsninger bruges i praksis, herunder om der kan benyttes skærpede sanktioner, når regler ikke overholdes. Arbejdstilsynets vejledninger om arbejdsstillinger, tunge løft mv. skal ajourføres.
11. Ligeledes bør strategien lægge op til at udbygge mulighederne for, at nedslidte personer kan forblive i arbejde, bl.a. i form af reelt sporskifte i arbejdslivet.
12. Der bør være krav om, at arbejdspladser udarbejder en politik om forebyggelse af nedslidning, herunder uddannelse af arbejdsmiljørepræsentanter i forebyggelse af nedslidning.
13. Strategien kan også indeholde vejledning om at forebygge smerter i arbejdet, herunder handlemuligheder hvis den enkelte lønmodtager oplever smerter.
14. For at udmønte strategien skal der tilføres de nødvendige økonomiske resurser.

Fakta

Ca. en tredjedel af de anmeldte erhvervssygdomme skyldes lidelser i bevægeapparatet. Fysisk belastende arbejde medfører øget risiko for at udvikle smerter og længerevarende muskel- og skeletbesvær. Smerter udgør en væsentlig årsag til langtidssygefravær.

40 % af det langvarige sygefravær blandt faglærte og ufaglærte skyldes udsættelse for en eller flere fysiske belastninger i arbejdet.

Den netop offentliggjorte undersøgelse "Arbejdsmiljø & Helbred 2018" fra NFA viser, at andelen af beskæftigede med muskel-skelet-overbelastninger ikke er faldet siden den første måling i 2012. Mellem 35 og 46% af personer med fysisk anstrengende arbejde angiver, at de oplever smerter dagligt eller flere gange ugentligt.

Der er derfor behov for at sikre, at der sættes øget fokus på forebyggelse af fysisk nedslidning, hvis det skal lykkes at skabe flere gode år på arbejdsmarkedet.